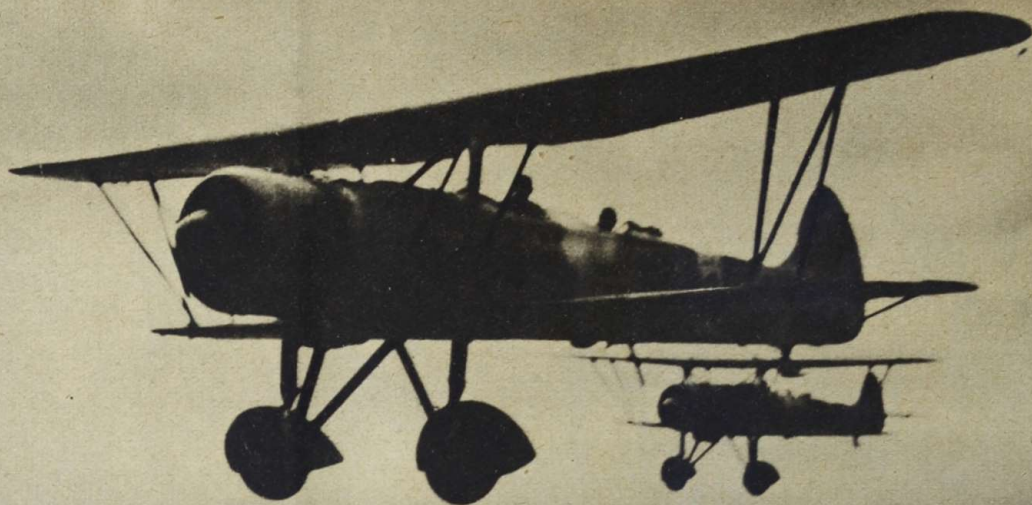

FELDERÍTŐINK A HÁBORÚ FOLYAMÁN 50.300 Km²-es TERÜLETET FÉNYKÉPEZTEK

(A honvéd légierők haditudósítójától.) A szovjet ellen folytatott diadalmas háború a honvédség minden alakulatának és fegyvernemének tökéletes és gyors együttműködésének eredménye. A háború a legkorszerűbb eszközökkel folyik és felső vezetésünk a követelményeknek megfelelően sűrűn veszi igénybe a légierők munkáját is. Bombázóink, vadászpilótáink haditen-nivalóiról a *Magyar Szárnyak* több-ízben közölt mostanában részletes haditudósításokat. Ez alkalommal elmondjuk, *hogyan folyik a légi felderítés*, hogyan állapítják meg felderítőink nap-ról-napra a bolsevista ellenség helyze-tét és hogyan derítjük fel a szovjet-hadvezetés titkait, kapkodását, fejtel-nségét.

Az ellenség helyzetét mindennap rö-gzíteni kell, de erre a mai hadviselésben nem alkalmas már csupán az emberi szem. A felderítő repülőgép huzamo-sabb időt nem tölthet az ellenséges lég-terben ugyanazon felderítendő cél fe-

lett, nem adhat időt arra, hogy az el-lenség elhárításának minden légi és földi eszközét magára vonja. Az emberi szem a megfigyelés számára tökéletlen, nem képes minden szükséges részletet megrögzíteni. A gyors, pontos, soha nem tévedő, a hadieseményeket megrög-zítő felderítés eszköze a *légi fénykép*, amelyet olyan tökéletesen készítenek el felderítőink, hogy még az *álcázott álla-sokat is fel lehet ismerni a felvétele-ken*.

»Megérkezik ellenségfeletti útfáról a felderítő repülőgép.«

A felderítő század repülőterén jelenti a figyelő, hogy ellenségfeletti útról hazatérően van kiküldött felderítő-gépünk.

Simán, könnyedén ereszkedik le a re-pülőterre a többórás felderítőútról a gép, odafordul a parancsnokság elé. Személyzete kiszáll, siet a parancsnok-hoz jelentkezni.

Gyors, katonás jelentés a megtett

útról, a földi személyzet átveszi a nagy, 10–15 kg. súlyú filmkazettát. Gépkocsira teszik és berobognak az értékes felvé-telekkel a fényképészeti dolgozóhoz (laboratóriumhoz).

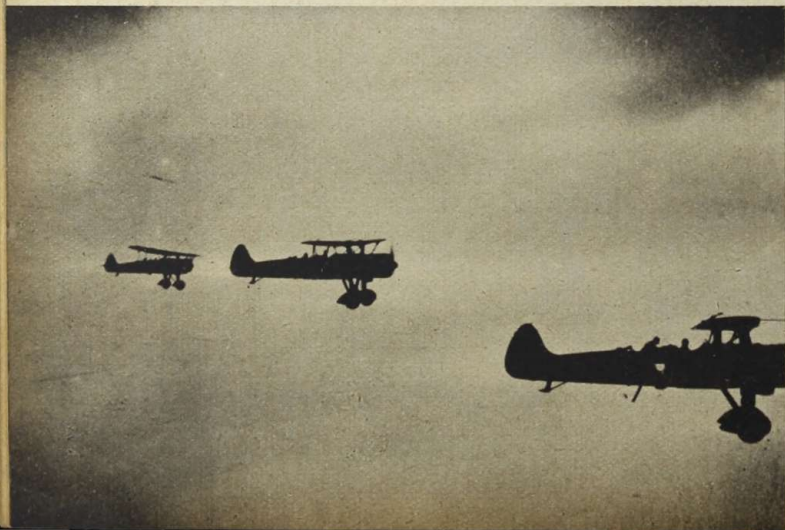
Távbeszélőüzenet megy:

— *Három kazetta film érkezett!*

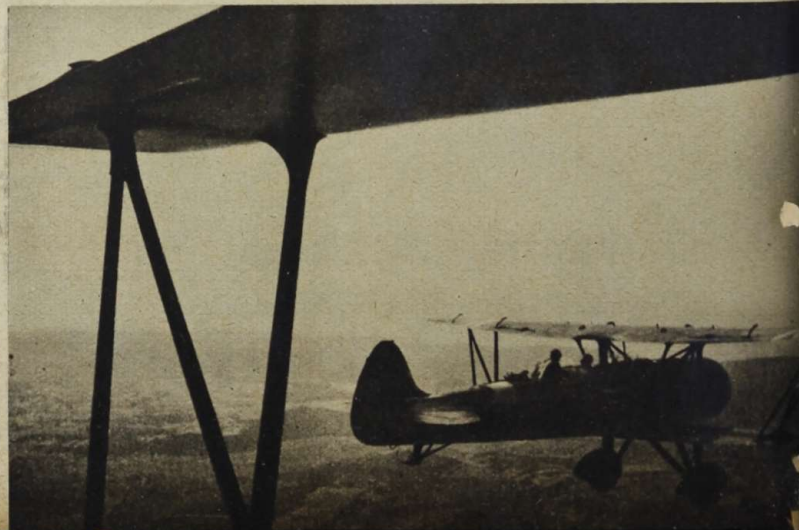
Mire a fényképidolgozóhoz érkezik a gépkocsi, a sötétkamerában az előhívó-csoport szakemberei már előkészítették a vegyszereket, előhívógépeket.

32 centiméter széles és 60 méter hosz-szú repülőfilmek vannak a kazettákban, ezeket a nagyméretű tekereseket kézzel előhívni nem volna lehetséges. Egyen-letesen, gyorsan, pontosan kell dolgozni, mert helytelen kézi kidolgozással az értékes felvételeket elrontanák. Ez pe-dig azt jelentené, hogy új gépet kel-lene kiküldeni a felvételek megismétlé-sére. Nemesak a drága gép, nemesak az értékes hajózárszemélyzet volna fölösle-gesen veszélyben, hanem felmérhetetlen kárt okozna a felső hadvezetés számára a késedelm.

Egy kf. rajunk bombázásra indul

A vezérgép hazaindulást jelez

Indul a távolfelderítő-gép

Távolfelderítő-gépünk bevetésről érkezett vissza

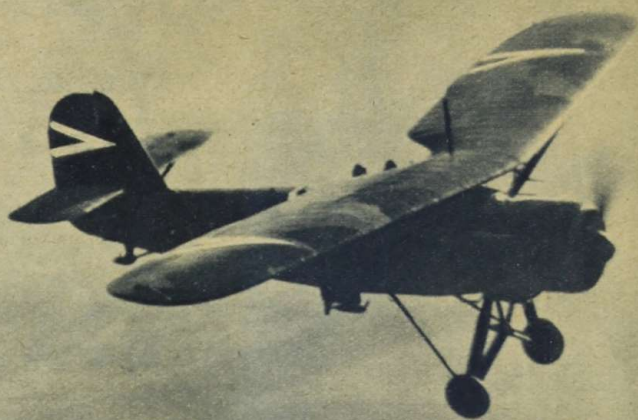

Közelfelderítőnk indulás előtti motorpróbája

T/1 gép hajózási beöltöznek

Magyar felderítő gépek az ellenség felé tartanak

»Előhívják az ellenség titkait.«

A kazetták mellett ott a *filmkísérő jegyzék*, amelyet a megfigyelő az ellenség felett végzett légiút alkalmával készített. Sorra felírta, hogy hol fényképezett, feljegyezte a megvilágításra vonatkozó adatokat, hogy az előhívás munkáját megkönnyítse. Ezekkel a feljegyzésekkel rögzítette a fényképezőrepülés útvonalát, hogy a kiértékelők már az alatt is dolgozhassanak, míg az előhívás tart.

A felderítőszázad nyilvántartó részlege számot ad a hadifeladatnak, azután előkeresi azokat a térképeket, amelyek területén a légi fényképezés lefolyt. Ha a lefényképezett területről már van korábbi fényképfelvétel, kikeresik az előző képeket, hogy azután össze tudják hasonlítani az újakkal. Ezenkívül a céltárgyak nyilvántartásából is kikeresik villámgyorsan a lefényképezett ellenséges területről a szükséges adatokat.

Mindez a munka körülbelül egy óra alatt folyik le, egy órán belül elő van hiva a legfrissebb légi felvételek.

»Mire a légifelvétel eljut a kiértékelőkhöz.«

Az előhívó-csoport már szárítódobra tekerte fel a filmeket. Gyorsan peregnék a szárítódobok, néhány perc multán már a kiértékelőkhöz kerülhetnek a felvételek.

Nehéz, de gyors munka ez.

Megelőzően a még nedves filmet is át-nézik, nincs-e rajta olyan fénykép-műszaki hiba, amely a kiértékelést megakadályozná. A fényképezőgép rosszul is működhet, a felvételek elmozdulhatnak, a fényképezett terület és a fényképezőgép között sűrűbb felhők is lehetnek, amelyek a földi tárgyakat eltakarták. Előhívás közben is történhet műszaki hiba.

Az előhívás sikerült, a felvételek jók. A szárítódobra felesavart filmeket néhány perc multán már szárazon adják át a nyilvántartó-részlegnek.

Itt pontosan berajzolják az előkészített térképekbe a felvételeken megörökített területek szegélyét. Erre azért van szükség, hogy percekben belül megállapíthassák, hogy bármely lefényké-

pezett területről — így a jelenlegiről is — van-e már légi felvétel, mikor készítették és használható-e?

Ha ezzel végeztek: megkezdődik a kiértékelés nehéz, de rendkívül érdekes munkája.

»A hidat felrobbantották!«

A kiértékelők egyenként vizsgálják át a filmkockákat. Összehasonlítják az esetleg meglévő régebbi felvételekkel, meg a térképpel. Hosszú időn át begyakorlott katonák végzik a kiértékelés munkáját. Ítéletük, megállapításuk csalhatatlan, biztos, munkájukat nagy élvezettel végzik.

Hosszú, egyenesvonalú szovjetműút látszik az egyik felvételen.

— Úgy látszik, üres — mondja a kiértékelő.

Folyó keresztezi az utat.

— A hidat már felrobbantották!

Valóban: a híd nem egyenesvonalú folytatása a műútnak, hanem furesán megtörik, úgy fest, mintha oldalra kitért volna.

Nagyító alatt vizsgálják a felvételt:

— Igen, robbantották, itt vannak a robbantás nyomai!

A felvételek tülesek, a nagyító minden legapróbb részletet is tökéletesen feltár.

A következő felvétel: szovjetváros, amelybe belefut a kövesút. Az utcákon apró, négyszögletes valamik.

— *Tehergépkocsik* — mondja az egyik kiértékelő, amint nagyítóval nézi a képet —, jól látszik az árnyékuokról...

Az előző felvételen fölfedezték, hogy a felrobbantott híd mellett egy ép híd van. Mindjárt le is mérik méreteit és megállapítják, hogy *milyen széles*.

Ez még arevonatunk mögötti kép, gyorscsapataink a vörösöktől épségben kieroszakolt hidon már áthaladtak.

A harmadik felvételen vasútállomás: Látszik az épületek alaprajza, a házainak tehát nincsen már tetejük. Bombázóink itt tökéletes munkát végeztek.

A negyedik felvételen: műút, amelyen saját gépkocsijaink haladnak. Utána kis falu, benne sok jármű — saját járműveink —, azután: műút, *lát-szólal üres*.

— Dehogy üres — mondja a kiértékelő —, kerékpárosaink haladnak rajta!

»Páncélosaink, kerékpárosaink a szovjet drótakadályai előtt.«

Csakugyan: az út két oldalán apró pontokból álló sorok. Szabad szemmel csak tűhegynyi pontocskáknak látni őket, a nagyító megmutatja, hogy valóban *kerékpárosok*. Köztük és tőlünk oldalt páncélosaink árnyéka látszik a felvételen. Testüket hiába keressük nagyítóval is, terep-tarka színük összeolvad az úttal. Az árnyék azonban *»elárulja«*, hogy páncélosok motorja dörög oda-lent.

A következő felvétel az előbbi csapatokat mutatja. De állnak! *Miért?*

Jóval előttük *zeg-zugos vonalak* met-szik a földek megszokott táblasávjait.

— *Drótakadályok* — mondja a kiértékelő.

Most már az avatatlan szem is felfedezheti a drótakadályok mögött lévő friss földhányásokat, a sebtében megásott földmunka áruló nyomait.

— *Itt ásta be magát az ellenség utóvédje*.

Négyzetcentimétről négyzetcentiméterre nézi át a kiértékelő gyakorlott szeme a felvételt:

»Rejtett szovjetütegek.«

— Az út üres... De itt, az egyik majornban fogatolt ellenséges járművek vannak... A környéken néhány facsoport... Látszólag semmit sem rejtettek el a fák alatt... De nem: ehhez a facsoporthoz út vezet, kerekek nyoma, az *útnyom* hirtelen elfordul, hurokká változik... Emitt még egy hurok... És még kettő... Bizonyosan négy löveg ment tüzelőállásba a facsoport védelme alatt.

A felvételt most a tükör-dombornéző (sztereoszkóp) alá teszik, amely feltárja a legapróbb részleteket is:

— *Valóban lövegek!*

Nagyszerűen látni, hogy a *lövegeket* a szovjetüzérek hálójával letakarták, gondosan igyekeztek elrejtetni őket, de a fényképezőgép szemét nem tudták félrevezetni.

A kiértékelő minden adatát nyomban bejegyzik a térképbe, mindjárt fel is jegyzi írásban, hogy a felső vezetés számára térképen és szóban a legpontosabban megjelöljék az ellenség megsemmisítendő, leküzdendő céljait.

A sorra következő felvételen felhőfoltok takarják el a terep egy részét.

»A felderítő-fénykép bolsevik repülőteret fogott.«

— Itt van valami az egyik felhőfolt szélén!

A tükkör-dombornéző megmutatja, hogy a mezőn is van egy ütegállás.

Két felhő között belelátott a fényképezőgép lencséje egy vörös repülőterbe. A kiértékelő egymásután mondja társainak a fölfedezett adatokat:

— A repülőter keleti szélén gépek állanak sorban... Kisebb és nagyobb gépek... Összesen tizenkét nagy és öt kis gép... Egy hangár van az északkeleti részen és kisebb épületek...

A kiértékelés munkája befejeződött, a kiértékelő munkája eredményét jelenti parancsnokának, aki a felderítés megállapításait nyomban közli a felső vezetéssel.

Hogy a felderítők munkája — fontos-

sága következtében — mekkora kiterjedésű, arra vonatkozóan megemlítjük itt, hogy egy felderítő alakulatunk a most lefolyt jugoszláv és szovjet hadműveletek alatt kb. 50.300 km² területet fényképezett le, fényképkidolgozói 3338 m. hosszú filmet dolgoztak fel, kiértékelői pedig 10.100 darab másolatot értékelték ki.

A kiértékelte felvételekről másolatokat és nagyításokat készítenek, esetleg könnyen áttekinthető fénytérképeket, amelyeken megjelölik a kiértékelte célokat.

Külön futárok viszik a bombázókhoz, tüzerekhez a felvételeket.

Fél nap múltán már megkezdődhet a hatástűz, a megsemmisítés munkája.

A kapkodó szovjet felső vezetés esetleg nem is kapott jelentést arról, hogy nagy magasságban felettük elrepült egy magyar felderítőgép. Nem is sejtik, hogy minden lövegünkénél ott van már a megsemmisítendő célpontok hajsza: pontos fényképtérképe, nem tudják, hogy egyre magasabbra húzó bombázó-

századunk minden gépében ott a légi fénykép, amelyről jóelőre tudják, hogy az utóvéd mögött merre, hol van a »rejtett« vörös hadirepülőter. Szinte másodpercenyi pontossággal érkeznek bombázóink a repülőter fölé, néhány perc múltán — míg odalent észbe sem kaptak — már hull a bombaeső, egymásután gyulladnak ki a földön levő vörös gépek, robban, omlik, dől a hangár, égnek a melléképületek.

Ugyanakkor pedig egymásután hallgattatja el tüzérségünk odalent pontos telitalálatokkal a légi felderítés által kikutatott rejtékhelyen magukat biztonságban érző vörös ütegeket.

A felderítőszázad repülőterén pedig egy tökéletesen összedolgozott, nagy-szerű kidolgozó- és kiértékelő-szervezet várja az újabb fényképfelvételek beérkezését, hogy munkájával előkészítse csapataink másnapi sikereit.

(R-6.)

A HORTHY MIKLÓS NEMZETI REPÜLŐALAP

nagyszámú motoros- és vitorlázó-kiképzőkereteiben
évente sokszáz

repülőnövendéket

képeznek ki!

Minden fillérrel

egy jó magyar repülőifjú kiképzéséhez járulunk hozzá!

Adakozzunk a

REPÜLŐALAPRA!

Csekkszámlaszám 65.080